

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL TVARIOS KLAIPĖDOS MIESTO PLĖTROS 2023–2029 METŲ STRATEGIJOS PATVIRTINIMO

2023 m. gruodžio 5 d. Nr. T1-368

Klaipėda

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 32 punktu, Tvarios miesto plėtros strategijų ir funkcinių zonų strategijų rengimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. 1V-30 „Dėl Tvarios miesto plėtros strategijų ir funkcinių zonų strategijų rengimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 30 punktu, Klaipėdos miesto savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Tvarios Klaipėdos miesto plėtros 2023–2029 metų strategiją (pridedama).
2. Pritarti Klaipėdos miesto savivaldybės ir Klaipėdos rajono savivaldybės Susitarimo dėl Tvarios Klaipėdos miesto plėtros 2023–2029 metų strategijos įgyvendinimo projektui (pridedama).
3. Įgalioti Klaipėdos miesto savivaldybės merą pasirašyti Susitarimą dėl Tvarios Klaipėdos miesto plėtros 2023–2029 metų strategijos įgyvendinimo.
4. Skelbti šį sprendimą Teisės aktų registre ir Klaipėdos miesto savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Teikėjas – Savivaldybės meras

Arvydas Vaitkus

Parengė
Projektų skyriaus vyriausioji specialistė

Violeta Pronskuvienė, tel. 39 61 11
2023-09-30

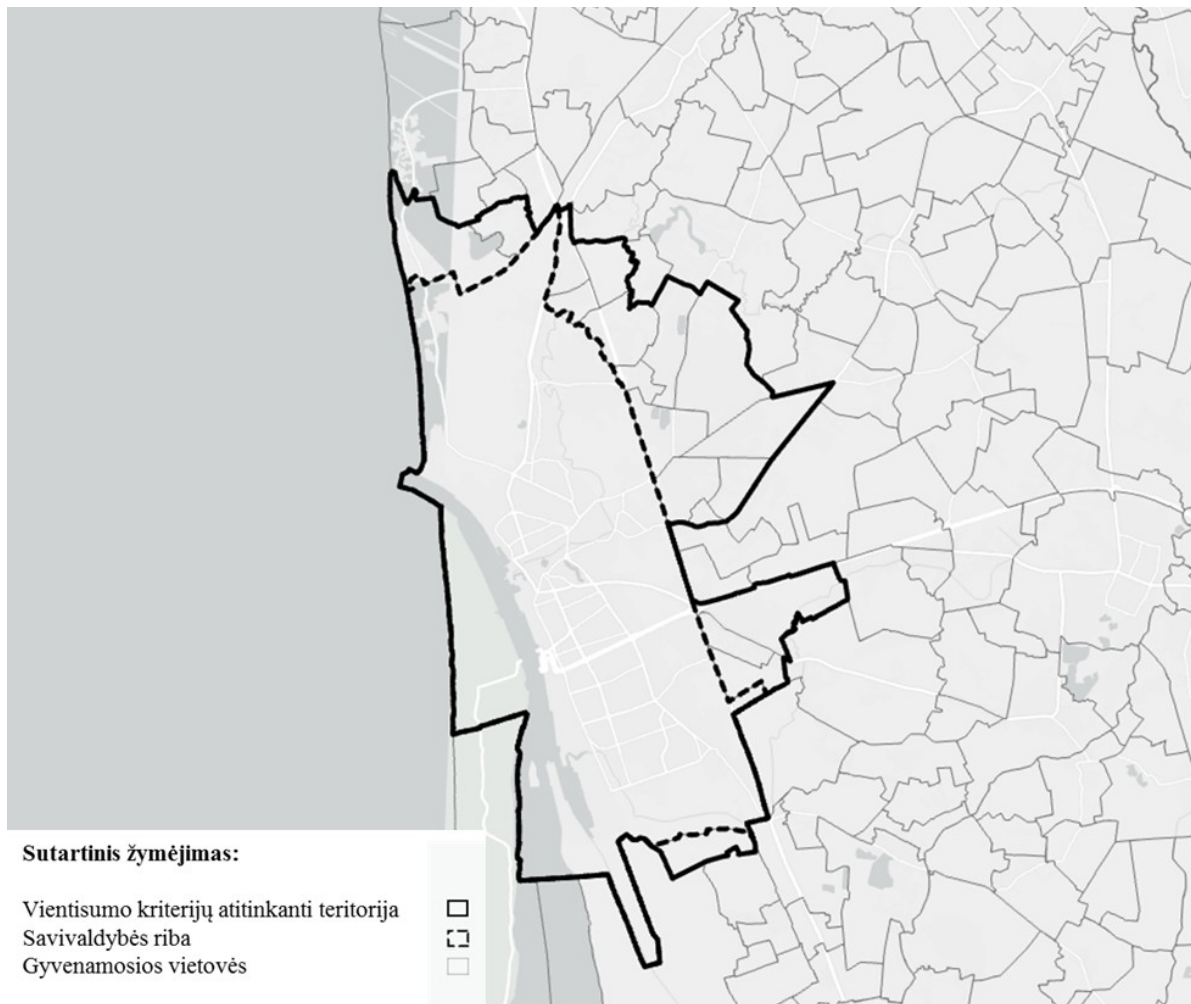
PATVIRTINTA
Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos
2023 m. gruodžio 5 d. sprendimu Nr. T1-368

TVARIOS KLAIPĖDOS MIESTO PLĖTROS 2023–2029 METŲ STRATEGIJA

I SKYRIUS TERITORIJA, KURIOJE ĮGYVENDINAMA STRATEGIJA

Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategija (toliau – Strategija) įgyvendinama miesto ir su juo besiribojančioje Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijoje. Priemiesčio gyvenamosios vietovės pasirinktos, atsižvelgiant į teritorijos vientisumo kriterijų: gyvenamosios vietovės ribojasi su miestu, joms būdingas didelis gyventojų ir užstatymo tankumas ir augimo tendencijos. Bendras miesto ir priemiesčio teritorijos plotas užima 141,61 kv. m, iš kurių 98 kv. m sudaro Klaipėdos miestas, 43,61 kv. m sudaro priemiesčio teritorija (Aukštikių k., Budrikų k., Gindulių k., Glaudėnų k., Jakų k., Kalotės k., Klemiškės I k., Klemiškės II k., Klipščių k., Kukuliškių k., Laistų k., Martinų k., Mazūriškių k., Purmalių k., Slengių k., Švėpelių k., Trušelių k.). Remiantis 2021 m. Lietuvos gyventojų surašymo duomenimis, miesto ir priemiesčio teritorijoje gyveno 162 208 gyventojai (Klaipėdos mieste – 152 008, priemiesčio teritorijoje – 10 200 gyventojų).

Teritorijos, kurioje įgyvendinama Strategija, žemėlapis

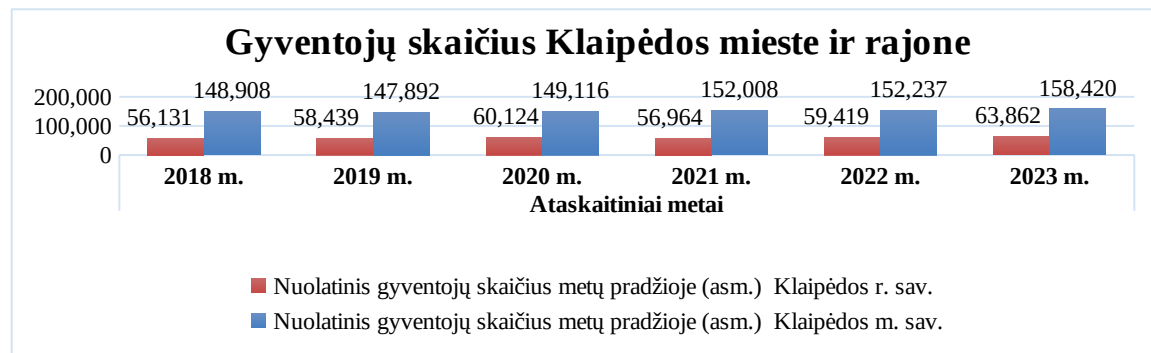


II SKYRIUS

TERITORIJOS, KURIOJE ĮGYVENDINAMA STRATEGIJA, ANALIZĖ

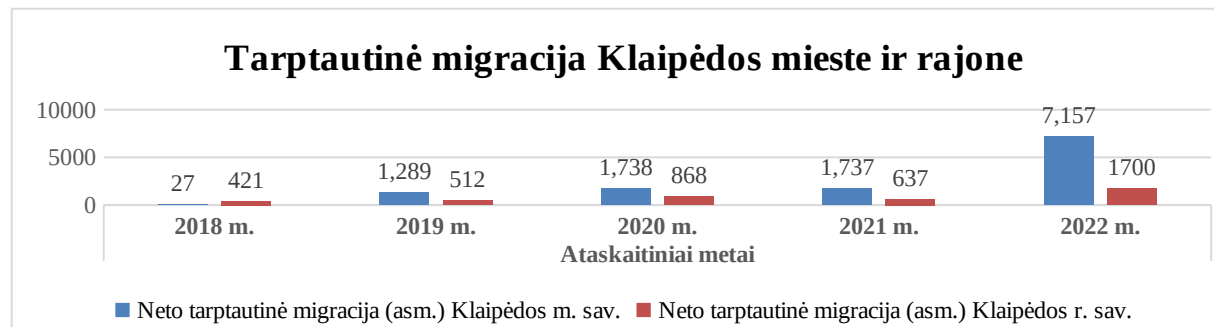
Sprendžiama problema – nesubalansuota Klaipėdos miesto ir priemiesčio teritorijų plėtra

Per 2018–2023 m laikotarpį nuolatinių gyventojų skaičius Klaipėdos rajono savivaldybėje išaugo 13,8 proc., o Klaipėdos miesto savivaldybėje gyventojų skaičius per šį laikotarpį augo 6 proc.



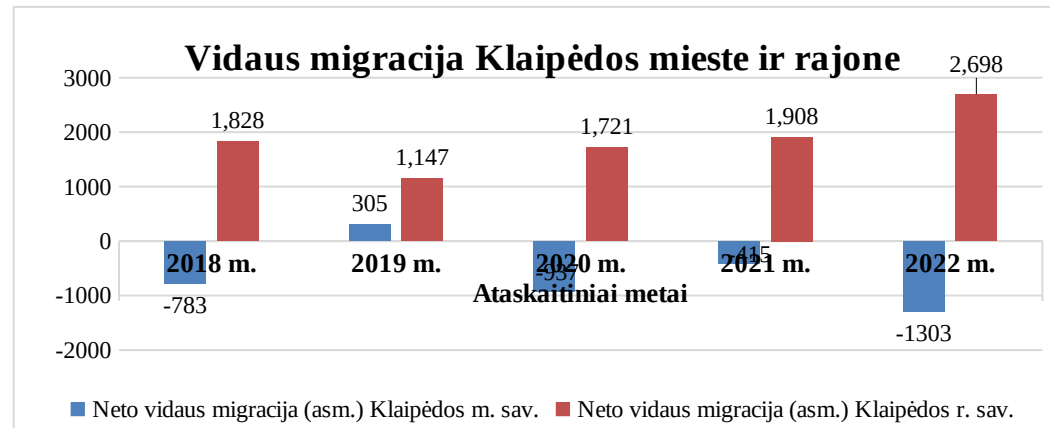
1 pav. Gyventojų skaičius Klaipėdos mieste ir rajone. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra

Analizuojant gyventojų skaičiaus augimo priežastis galima teigti, kad didžiausią įtaką šiam rodikliui Klaipėdos m. padarė 2022 m. smarkiai išaugusi tarptautinė migracija. Tarptautinė migracija žymiai didėjo dėl nuo Ukrainos karo su Rusija pradžios į Klaipėdą atvykusių 5 378 karo pabėgėlių iš Ukrainos (Klaipėdos migracijos departamento registracijos duomenys) skaičiaus.



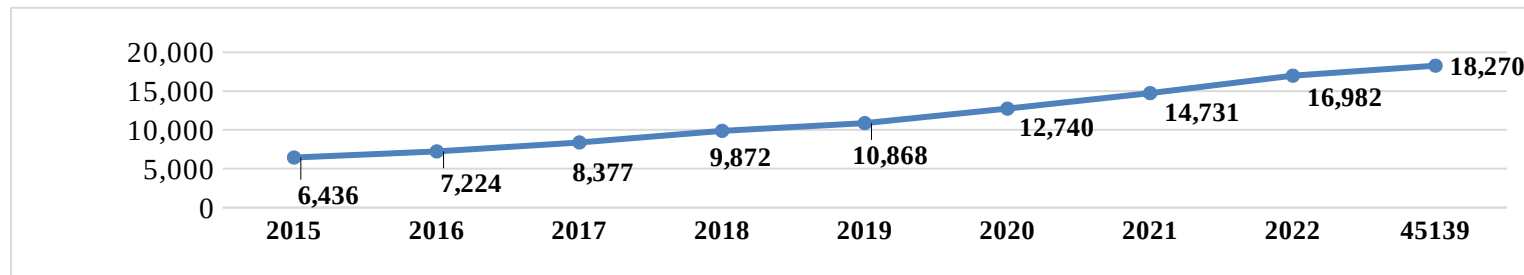
2 pav. Tarptautinė migracija Klaipėdos mieste ir rajone. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra

Viena iš pagrindinių gyventojų skaičiaus augimo Klaipėdos rajono savivaldybėje priežasčių – vidaus migracija, o Klaipėdos miesto savivaldybės vidaus migracija išlieka neigiama.



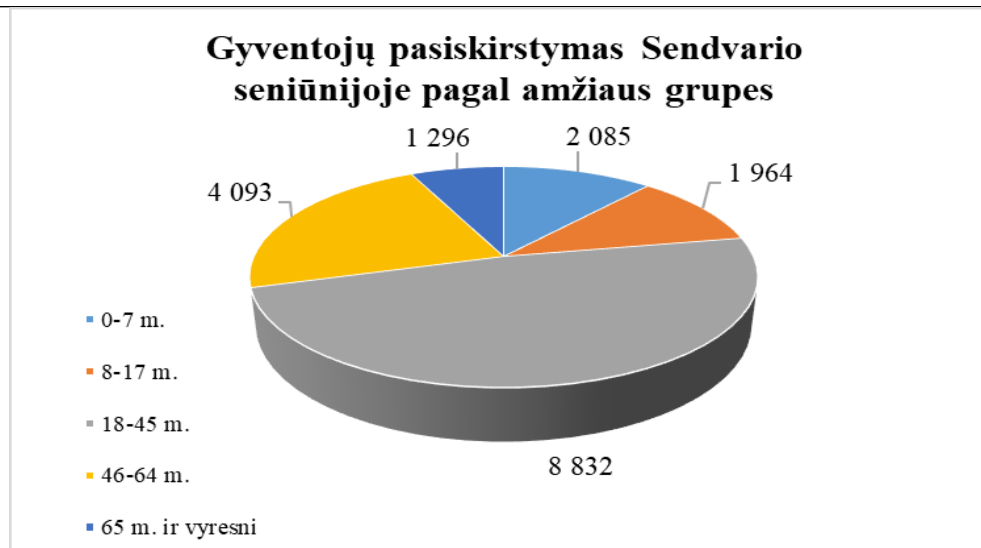
3 pav. Vidaus migracija Klaipėdos mieste ir rajone. Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra

Klaipėdos rajone sparčiai vystomi gyvenamieji kvartalai pritraukia vis daugiau naujakurių. Klaipėdos rajono Sendvario seniūnija (apima didžiąją dalį į strategiją įtrauktų Klaipėdos rajono priemiesčio gyvenviečių teritorijos) – viena iš sparčiausiai gyventojų skaičiumi auganti seniūnija Lietuvoje. 2023 m. rugpjūčio 1 d. joje gyvenamąją vietą šioje seniūnijoje buvo deklaravę 18 270 gyventojai. Palyginti su 2015 m., gyventojų skaičius išaugo beveik 3 kartus.



4 pav. Gyventojų skaičius Klaipėdos rajono Sendvario seniūnijoje. Šaltinis – Klaipėdos rajono savivaldybės Sendvario seniūnija

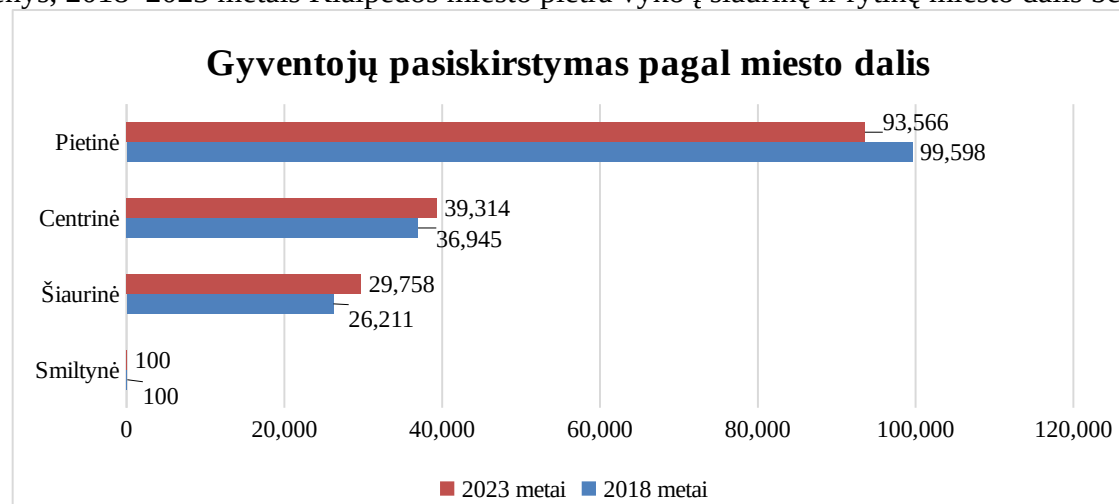
Analizuojant 2023 m. rugpjūčio mėn. Sendvario seniūnijos gyventojų duomenis pagal amžiaus grupes, didžiausią dalį (48,34 proc.) sudaro darbingo amžiaus asmenys nuo 18 iki 45 metų, 22,4 proc. sudaro asmenys nuo 46 iki 64 metų, vaikai nuo 0 iki 7 metų sudaro 11,41 proc. (2 085 gyventojai).



5 pav. Gyventojų pasiskirstymas pagal Sendvario seniūnijoje pagal amžiaus grupes 2023 m. rugpjūčio mėn.

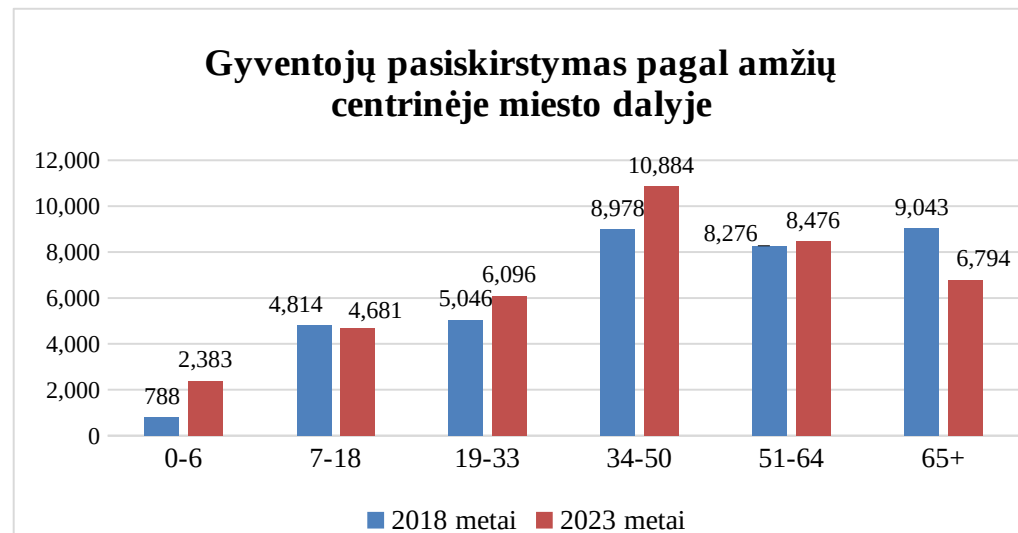
Šaltinis – Klaipėdos rajono savivaldybės Sendvario seniūnija

Kaip rodo Registrų centro duomenys, 2018–2023 metais Klaipėdos miesto plėtra vyko į šiaurinę ir rytinę miesto dalis bei į priemiesčius.



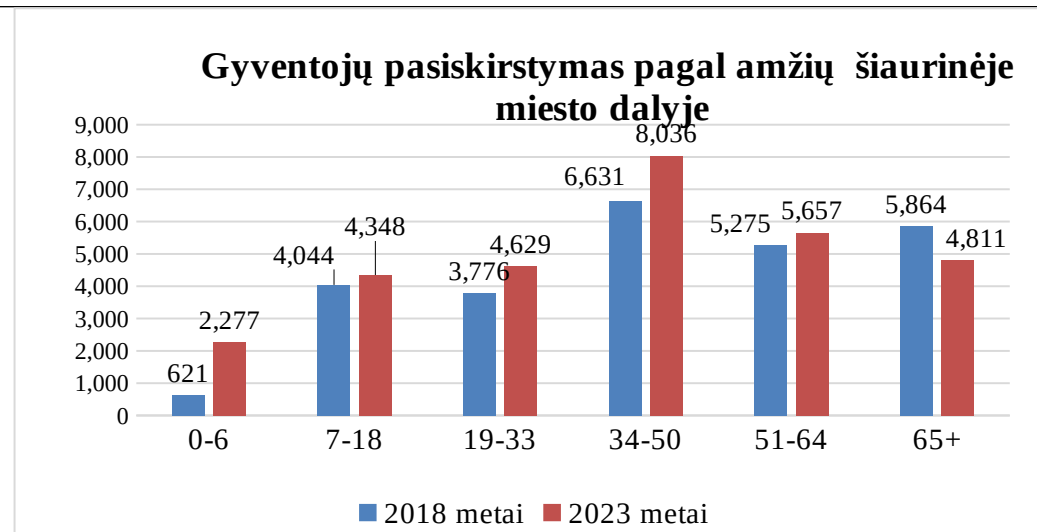
6 pav. Gyventojų pasiskirstymas pagal miesto dalis. *Šaltinis – Registrų centras*

Miesto plėtra į centrinę ir šiaurinę miesto dalis toliau augs, nes artimiausiu metu Klaipėdos miesto centrinėje dalyje planuojama pastatyti dar ne mažiau kaip 736 butus („Memelio miestas“ – 105 butai, „Bastionų namai“ – 529 butai, „Parko pakrantė“ – 102 butai), šiaurinėje miesto dalyje – ne mažiau kaip 1 008 butus („Danės krantas“ – 465 butai, „Klaipėdos Holivudas“ – 443 butai, Medelyno kv. – 100 butų)¹. Butus ar namus dažniausiai įsigyja arba nuomoja jauni darbingo amžiaus gyventojai. Tai patvirtina 2020 metų „Swedbank“, AB, duomenys, rodantys, kad būsto pirkėjo profilis – 27–31 amžiaus (vidutinis klientų amžius – 34 metai), gaunantis didesnes nei vidutines pajamas gyventojas, be to, 2022 metų Registrų centro duomenys rodo, kad būsto pirkėjai pagal amžių pasiskirstė taip: 27 proc. pirkėjų buvo jaunesni nei 35 metų, 35–44 metų amžiaus grupės pirkėjų dalis sudarė 23 proc., 45–54 metų amžiaus grupės – 19 proc., 55–64 metų amžiaus grupės – 15 proc., 65 metų ir vyresnių – 16 procentų.



7 pav. Gyventojų pasiskirstymas pagal amžių centrinėje miesto dalyje. Šaltinis – Registrų centras

¹ <https://citify.eu/lt/klaipeda/>



8 pav. Gyventojų pasiskirstymas pagal amžių šiaurinėje miesto dalyje. Šaltinis – Registrų centras

Gyventojų pasiskirstymo pagal amžių šiaurinėje ir centrinėje miesto dalyje duomenys rodo, kad daugiausiai augo vaikų nuo 0 iki 6 metų ir darbingo amžiaus gyventojų nuo 34 iki 50 metų skaičius.

Klaipėdos miesto gyventojams išsikeliant gyventi į priemiesčius, darbo vietoms, viešųjų paslaugų teikėjams liekant mieste, miestas turi aptarnauti vis didesnę teritoriją. Vystant naujai įsisavinamas teritorijas ir modernizuojant anksčiau urbanizuotas (ypač gyvenamąsias teritorijas) nebuvo praktikos (Lietuvos Respublikos Seimas Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymą priėmė 2020 m. gegužės 7 d.) vystyti periferinius centrus. Viešųjų paslaugų plėtra nevyko kartu su gyvenamųjų kvartalų plėtra. Rajone privatūs kvartalai vystomi be būtinos socialinės infrastruktūros ir viešųjų erdvių. Siekiant įrengti trūkstamą susisiekimo infrastruktūrą priemiesčio teritorijose, susidurta su žemės trūkumo problema: trūksta žemės pėsčiųjų ir dviračių takų, apšvietimo, autobusų stotelių įrengimui. Šiai infrastruktūrai įrengti reikalinga įvykdyti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras.

2022 m. Klaipėdos valstybinė kolegija Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos užsakymu atliko Klaipėdos miesto ir priemiesčių gyventojų keliavimo įpročių tyrimą², kuris parodė, kad, lyginant 2017 m. ir 2022 m., kelionių skaičius, tenkantis vienam gyventojui per savaitę darbo tikslais, išaugo (nuo vidutiniškai 2,17 iki 4,8 kelionių per savaitę), mokymosi tikslais (mokykla, darželis) – 92,77 proc. (nuo 2,49 iki 4,8 kelionių per savaitę), o kitais tikslais – 96,32 proc. (nuo 1,63 iki 3,2 kelionių per savaitę). Transporto rūšies naudojimo dažnumo analizė parodė, kad keliavimas individualiu automobiliu išaugo nuo 36 proc. 2017 m. iki 39 proc. 2022 m.³ Dėl transporto srautų didėjimo laikas prarandamas spūstyse, didėja neigiamas poveikis

² <https://www.klaipeda.lt/lt/naujienos/darnus-judumas/7927/klaipedos-miesto-gyventoju-keliavimo-iprociu-tyrimas:3481/>

³ <https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2023/10/t2023-09-28sprend-nr-t2-232delbpcis2022ma.pdf>

aplinkai. Kyla poreikis spręsti problemas, susijusias su transporto srautų valdymu ir racionalių darbo bei gyvenamųjų vietų išdėstymu, siekiant išvengti šiltnamio efektą sukeliančių CO₂ dujų, kietųjų dalelių (KD₁₀) ir kitų žmogui bei aplinkai kenksmingų cheminių junginių išmetimų. Spartėjanti urbanizacija mieste ir priemiestyje kelia nemenkų iššūkių viešųjų erdvių ir žaliųjų plotų išsaugojimui ir (ar) plėtrai. Klaipėdos regiono driekos indeksas (110,71) užima trečią vietą tarp Lietuvos regionų (po Kauno (130,63) ir Vilniaus (164,92)). Būtina užtikrinti, kad žalieji plotai nebūtų naikinami, nes jie yra svarbūs, kovojant su klimato kaita, ir prisideda prie taršos kietosiomis dalelėmis mažinimo. Siekiant kokybinio pokyčio, dėmesys turi būti skiriamas tvarumo ir sumanumo principams, bendradarbiavimui tarp Klaipėdos miesto ir rajono savivaldybių. Kartu būtina spręsti viešųjų paslaugų prieinamumo, aplinkos taršos ir saugumo ir kitas problemas.

Poreikiai ir potencialas

Nustatyti teritorijos poreikiai:

1. Užtikrinti viešųjų paslaugų tolygų ir efektyvų išdėstymą ir prieinamumą Klaipėdos miesto ir priemiesčio gyventojams

2017–2021 m. laikotarpiu vaikų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose skaičius Klaipėdos m. augo 0,6 proc. (arba 222 vaikai), Klaipėdos rajone – 4,1 proc. (arba 321 vaikas). Klaipėdos miesto ikimokyklinių įstaigų tinklas šiuo metu poreikius tenkina iš dalies. Netolygų vaikų pasiskirstymą ikimokyklinio ugdymo įstaigose, vietų (įstaigų) trūkumą centrinėje ir šiaurinėje dalyse sąlygoja augantis jaunų šeimų skaičius šiose miesto dalyse, didėjantis daugiabučių ir individualių namų šiaurinėje ir centrinėje dalyse skaičius bei statybų mastai priemiestyje⁴. Pasibaigus pagrindiniam 2023–2024 m. m. grupių komplektavimui į Klaipėdos miesto ikimokyklines ir priešmokyklines grupes, Vaikų priėmimo sistemos duomenimis, centrinėje ir šiaurinėje miesto dalyse nepateko 255 vaikai. Kasmet nepatenka panašus skaičius vaikų. Tėvams siūlomos laisvos vietos, nutolusios nuo jų gyvenamų mikrorajonų. Dalis tėvų renkasi privačias ikimokyklines įstaigas. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus duomenimis, 2023–2024 m. m. už 125 vaikus mokama kompensacija privačioms įstaigoms.

Klaipėdos rajono priemiesčio Sendvario seniūnijoje dėl vietų trūkumo taip pat nėra galimybės tenkinti gyventojų poreikio ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo paslaugoms savivaldybės įstaigose. Šioje seniūnijoje veikia Slengių mokykla-daugiafunkcis centras, kuriame vykdomos ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programos. Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos duomenimis (pagal pateiktų prašymų skaičių), Slengių mokykloje-daugiafunkciame centre ikimokyklinių grupių 2022 metų rudenį neturėjo galimybės lankyti 296 vaikai. Sendvario seniūnijos teritorijoje veikiančiose 8 privačiose švietimo įstaigose 2022 m. rugsėjo 1 d. buvo ugdomi 494 ikimokyklinukai ir priešmokyklinukai. Trūkstant ugdymo paslaugų priemiesčiuose, dalis vaikų lanko Klaipėdos miesto ikimokyklines įstaigas (2023 m. rugsėjo mėn. – 84 Klaipėdos rajono vaikai).

Nors šiaurinėje miesto dalyje auga jaunų žmonių skaičius, tačiau čia neįrengta nė viena erdvė jaunimo laisvalaikiui. Klaipėdoje prevencinės socialinės paslaugos jaunimui teikiamos Klaipėdos karalienės Luizės jaunimo centro Atvirose jaunimo erdvėse (I. Simonaitytės g. 24 (pietinėje miesto dalyje) ir Paryžiaus Komunos g. 16A (centrinėje miesto dalyje), VšĮ „Asmenybės ugdymo kultūros centras“ (Gluosnių skg. 2A – centrinėje miesto dalyje). Klaipėdos mieste siekiama, kad atviros jaunimo laisvalaikiui pritaikytos erdvės būtų įrengtos ir šiaurinėje miesto dalyje. Nei savivaldybė, nei NVO, vykdanči panašias veiklas, tinkamų patalpų šioje miesto dalyje neturi. Tinkamiausia vieta įrengti patalpas atvirai jaunimo erdvei, kurioje būtų sudarytos sąlygos saugiai leisti laisvalaikį, pasirinkta prie Girulių miško, po Vasaros estrados koncertine dalimi.

Klaipėdos miesto pirminės sveikatos priežiūros įstaigų paslaugomis naudojasi tiek miesto, tiek rajono gyventojai. Valstybinės ligonių kasos duomenimis⁵,

⁴ <https://gis.klaipedos-r.lt/portal/apps/webappviewer/index.html?id=fa731679273e4dd29ab3454166313f75>

⁵ <https://ligoniukasa.lrv.lt/>

2023 m. III ketvirtį prie Klaipėdos pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų buvo prisirašę 196 978 gyventojai. Tai 38 558 (24,3 proc.) gyventojais daugiau nei iš viso mieste deklaravusių gyvenamąją vietą. Klaipėdos miesto savivaldybės 2023 m. birželio 14 d. sprendimu Nr. T2-138 „Dėl Klaipėdos miesto sveikatos centro kūrimo funkcinio bendradarbiavimo būdu inicijavimo“ buvo pritarta Klaipėdos mieste inicijuoti Klaipėdos miesto sveikatos centro kūrimą funkcinio bendradarbiavimo būdu, siekiant gerinti sveikatos paslaugų prieinamumą, integruotą požiūrį į asmens sveikatos priežiūrą. Išrinkta sveikatos centrą koordinuojanti įstaiga – VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika, kuri turi daugiausiai prisirašiusių mieste, didžiausią infrastruktūrą. Vykstant sveikatos sistemos reformai, teikiamoms paslaugoms atsiranda nauji aukštesni reikalavimai, kuriuos sunku įgyvendinti, neturint tinkamai įrengtų patalpų. VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika (statyta 1979 m.) įsikūrusi patogioje miesto vietoje, tačiau poliklinikos infrastruktūra planuota sovietmečio logika, netinkama teikti naujos kokybės paslaugas, todėl būtina perplanuoti patalpas pagal šiuolaikinius poreikius ir iškelti pastate veikiančias ne sveikatos priežiūros paslaugų įstaigas.

Priemiestinės teritorijos Sendvario seniūnijos gyventojus aptarnaujančioje Paupių PSPC (patalpos yra Klaipėdos mieste), Valstybinės ligonių kasos duomenimis, 2023 m. III ketv. buvo prisirašę 4 615 gyventojų (dalis prisirašiusių yra Klaipėdos miesto gyventojai). Vykstant sveikatos reformai, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, teikiančioms pirminę sveikatos priežiūrą, atsirado įpareigojimas iki 2030 m. užtikrinti šeimos gydytojų komandą. Paupių PSPC neturi pakankamų patalpų, tinkamų aptarnauti augantį Sendvario seniūnijos gyventojų skaičių ir įgyvendinti sveikatos reformos reikalavimus.

Apie nepakankamą sveikatos priežiūros paslaugų teikimą Klaipėdos rajono savivaldybėje byloja atlikta gyventojų pasitenkinimo viešosiomis paslaugomis apklausa, kurios duomenimis, gyventojų pasitenkinimas beveik visais sveikatos sektoriaus rodikliais Klaipėdos rajone per vertintą 2018–2023 m. laikotarpį krito⁶. Apklausa parodė, kad viena blogiausiai vertinamų paslaugų yra pagal gyvenamąją vietovę teikiamos pirminės sveikatos priežiūros paslaugos (pirminės sveikatos priežiūros centre, ambulatorijoje ir punktuose).

Siekiant užtikrinti patogų saugų susisiekimą su viešųjų paslaugų objektais priemiestinėje teritorijoje, reikia nutiesti trūkstamas dviračių takų jungtis. Šiuo metu jau pradėtos žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros, Klaipėdos rajono savivaldybė priėmė sprendimą keisti 2007 m. patvirtintą specialųjį planą, kuris atitiktų šios dienos poreikius ir sudarytų prielaidas tiesti dviračių takus ir kitą susisiekimo infrastruktūrą. Įrengus pėsčiųjų ir dviračių takus, būtų sumažintas automobilių eismo intensyvumas, sumažėtų spūsčių.

2. Mažinti aplinkos taršą ir kurti tvarią aplinką

Klaipėdos miesto urbanizuotose vietovėse trūksta klimato kaitos poveikį neutralizuojančios žaliosios infrastruktūros. Gyvenamosios aplinkos kokybę rodantis rodiklis „nepralaidžių dangų ir žaliosios infrastruktūros santykis“⁷ sudaro tik 8/2, kai Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane rekomenduojamas optimalus santykis 4/6. Klaipėdos regione istoriškai mažai dėmesio buvo skiriama žaliosios infrastruktūros vystymui dėl urbanizacijos. Didelę reikšmę nepralaidžių dangų plėtrai turėjo ir istorinės priežastys – dar XIII amžiuje pradėjęs kurtis Klaipėdos jūrų uostas šiuo metu užima 558 ha miesto teritorijos.

Analizuojant Klaipėdos regiono savivaldybių duomenis, didžiausia oro tarša yra stebima regiono centre esančiose savivaldybėse – Klaipėdos m. sav. ir Klaipėdos r. sav. Tiek oro tarša, tiek triukšmo lygis Klaipėdos mieste, kaip ir visoje Lietuvoje, daugiausiai yra lemiamas transporto srautų. Ypač piko valandomis laikas prarandamas spūstyse, didėja teršalų išmetimas, neigiamas poveikis aplinkai. Remiantis savivaldybės atliekamu aplinkos oro monitoringu⁸, stebimas didesnis KD_{10} ir NO_2 kiekis miesto sankryžose. Šie rodikliai yra arti ribinės vertės, o kai kuriais sezonais ir ją viršija, todėl dėmesys

⁶ <https://klaipedos-r.lt/pristatyti-pasitenkinimo-viesosiomis-paslaugomis-tyrimo-rezultatai/>

⁷ Lyginamas nepralaidžių dangų plotas su žaliosios infrastruktūros, kurią sudaro medžių laja, žolės danga, vandens telkiniai, plotu.

turi būti skiriamas transporto srautų sureguliuvimui. Mažinant transporto keliamą taršą, būtina keisti gyventojų keliavimo įpročius ir kurti darnaus judumo sistemas, apimančias viešąjį transportą, eismo saugumą, eismo organizavimo valdymą, didinti dviračių takų vientisumą, įrengiant trūkstamas jungtis, atnaujinant esamas, propaguoti naudojimąsi ne individualiu automobiliu, o viešuoju transportu, pėsčiomis, dviračiu.

Bendras įregistruotų viešųjų atskirųjų želdynų sklypų plotas Klaipėdos mieste sudaro 160,8 ha (t. y. 10,56 kv. m/vienam gyventojui). Norint pasiekti minimalų plotą (12 kv. m)⁹ vienam gyventojui, reikia labiausiai želdynų normą netenkinančiuose kvartaluose įregistruoti (įveisti) apie 20 ha viešųjų atskirųjų želdynų. Siekiant subalansuotos Klaipėdos miesto ir priemiesčio plėtros, būtina vadovautis kompaktiško miesto principu, kuriam būdingas intensyvus, lokaliai išsidėsčiusių paslaugų naudojimas daugiafunkcėse urbanistinėse struktūrose, tvarus, išmanus ir ekonomiškai išteklių naudojimas, prieinama kokybiškų bei mišrių paslaugų pasiūla, skatinamas tankus apgyvendinimas prioritizuojuojant regeneracinę plėtrą, išvystytas viešasis transportas, prioritizuojuojamas judėjimas dviračiais, pėsčiomis ar kitokiu ekologišku transportu mažinant neigiamas ekologines pasekmes¹⁰.

Teritorijos potencialas

1. Viešųjų erdvių ir žaliųjų plotų potencialas konversijai, atgaivinimui centrinėje ir šiaurinėje miesto dalyse

Įvertinus 2014–2020 m. Klaipėdos miesto integruotos teritorijų vystymo programos įgyvendinimo patirtį nustatyta, kad sutvarkytos viešosios erdvės integruotų investicijų teritorijoje davė postūmį šalia esančių teritorijų vystymuisi. Teritorijoje išregistravusių verslo subjektų skaičius išaugo du kartus, taip pat išaugo sutvarkytas erdves lankančiųjų skaičius. Klaipėdos m. centrinėje dalyje prie vandens vis dar yra buvusių gamybinių apleistų teritorijų („Memelio miestas“, AB „Klaipėdos energija“ teritorija), nesutvarkytų ir mažai naudojamų viešųjų erdvių (Senojo turgaus teritorija). Šiaurinėje miesto dalyje išsaugota viešoji erdvė netoli miško teritorijos – Vasaros koncertų estrados prieigos, esančios šalia sparčiai urbanizuojamos teritorijos. Šias teritorijas tikslinga konvertuoti ir (ar) atgaivinti, nes turi panašų potencialą kaip ir tikslinėje teritorijoje sutvarkytos teritorijos. Vykstant sparčiai urbanizacijai, išsaugotos viešosios erdvės įgyja vis didesnę vertę, jose galima sukurti infrastruktūrą, atitinkančią šiuolaikinius reikalavimus ir gyventojų poreikius.

2. Miesto struktūra ir viešojo transporto sistema palanki įgyvendinti aplinkos taršą mažinančias priemones

Klaipėda – klasikinis linijinės struktūros, kompaktiškas miestas. Miesto linijinė struktūra sudaro galimybes įgyvendinti aplinkos taršą mažinančias darnaus judumo priemones. Klaipėdos miestas turi tris magistralines gatves. Vienoje jų – Minijos–Pilies g. neseniai įdiegtos intelektinės transporto sistemos (vadinamoji žalioji banga), taip pat sutvarkyta pėsčiųjų ir dviračių takų danga, įrengtos saugumo salelės, išpėjamieji paviršiai regėjimo negalią turintiems žmonėms. Jeigu analogiškos priemonės būtų įgyvendintos kitose dviejose magistralinėse gatvėse (Taikos pr. ir Šilutės pl.), tada būtų užtikrintas transporto sistemos vientisumas.

Prielaidas automobilių eismo srautams mažinti sudaro subalansuota ir efektyvi Klaipėdos miesto viešojo transporto sistema. Viešojo transporto sistemos organizavimą, maršrutų nustatymą ir tvarkaraščių sudarymą Klaipėdos mieste ir rajone vykdo VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“. Klaipėdos rajono savivaldybė, atsižvelgdama į Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos posėdžio 2022 m. spalio 7 d. protokole Nr. T1-11 numatytą pavedimą, 2022 m. gruodžio 20 d. sudarė sutartį Nr. AS-2381 su VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ dėl priemiestinių teritorijų aptarnavimo. Šiuo metu vykdomi 23

⁸ <https://aplinka.klaipeda.lt/>

⁹ 2007 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-694 „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

¹⁰ Lietuvos Respublikos bendrasis planas, patvirtintas 2021 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“

maršrutai į priemiesčio teritorijas. Maršrutų skaičius iš Klaipėdos miesto į priemiesčius ir visą Klaipėdos rajono savivaldybę didės. Ateityje planuojama pradėti vykdyti dar 13 maršrutų. Klaipėdos autobusai naudoja aplinkai draugišką kurą: mieste važinėja 51 dujomis varomas autobusas, du visiškai elektriniai autobusai. Šiais metais miestą turėtų pasiekti dar 13 elektrinių autobusų, 2024 m. – 11, dar 10 elektrinių autobusų 2024 m. bus įsigyta per veiklos nuomą.

Galimybės ir grėsmės

Galimybės:

- **Sveikatos reformos įgyvendinimas**

Šiuo metu Lietuvoje įgyvendinamos **sveikatos reformos**, kurių tikslas – kokybiškų ir saugių visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas visiems Lietuvos gyventojams, nepaisant jų gyvenamosios vietos, socialinės ar ekonominės padėties, paslaugų prieinamumą užtikrinant geografinę, komunikacinę, organizacinę ir ekonominę prasme. Šiam tikslui Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija vykdo regioninio bendradarbiavimo modeliu pagrįstą asmens sveikatos priežiūros įstaigų tinklo pertvarką. Sveikatos apsaugos ministerija siūlo sutelkti miesto gydymo įstaigų resursus teikti platų gyventojams reikalingų paslaugų spektrą, tai sąlygotų trumpesnės eiles pas gydytojus, didesnę paslaugų prieinamumą, geresnius gyventojų sveikatos rodiklius.

- **Nacionalinės švietimo reformos įgyvendinimas**

Tam tikrų nacionalinės švietimo reformos nuostatų įgyvendinimas padės užtikrinti ugdymo paslaugų prieinamumą. Vadovaujantis Švietimo įstatymu, nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. Lietuvoje palaipsniui pereinama prie visuotinio ikimokyklinio ugdymo (2023 metais – 4 metų vaikams, 2024 metais – 3 metų vaikams, 2025 metais – 2 metų vaikams). Kiekvienam ikimokykliniui bus užtikrinta galimybė gauti vietą ugdymo įstaigoje.

- **Europos žaliajo kurso įgyvendinimas**

Europos žaliasis kursas yra planas, kuriuo siekiama, kad iki 2050 m. Europos ekonomika ir visuomenė neutralizuotų poveikį klimatui. Pagal patvirtintą 2021–2027 m. ilgalaikį ES biudžetą ne mažiau kaip 30 proc. visų išlaidų bus skiriama projektams, skirtiems kovai su klimato kaita, įgyvendinti.

Grėsmės:

- **Klimato kaita**

Klimato kaita veikia visus pasaulio regionus. Vidutinė pasaulinė temperatūra reikšmingai kyla. Vidutinė pasaulio temperatūra 2013–2022 m. buvo 1,13–1,17 °C aukštesnė nei XIX a. lygis, todėl tai yra šilčiausias dešimtmetis istorijoje. Europos sausumos temperatūra per tą patį laikotarpį pakilo dar daugiau – nuo 2,04 iki 2,10 °C¹¹. Kova su klimato kaita yra vienas pagrindinių Europos prioritetų.

- **Energijos išteklių mažėjimas ir brangimas**

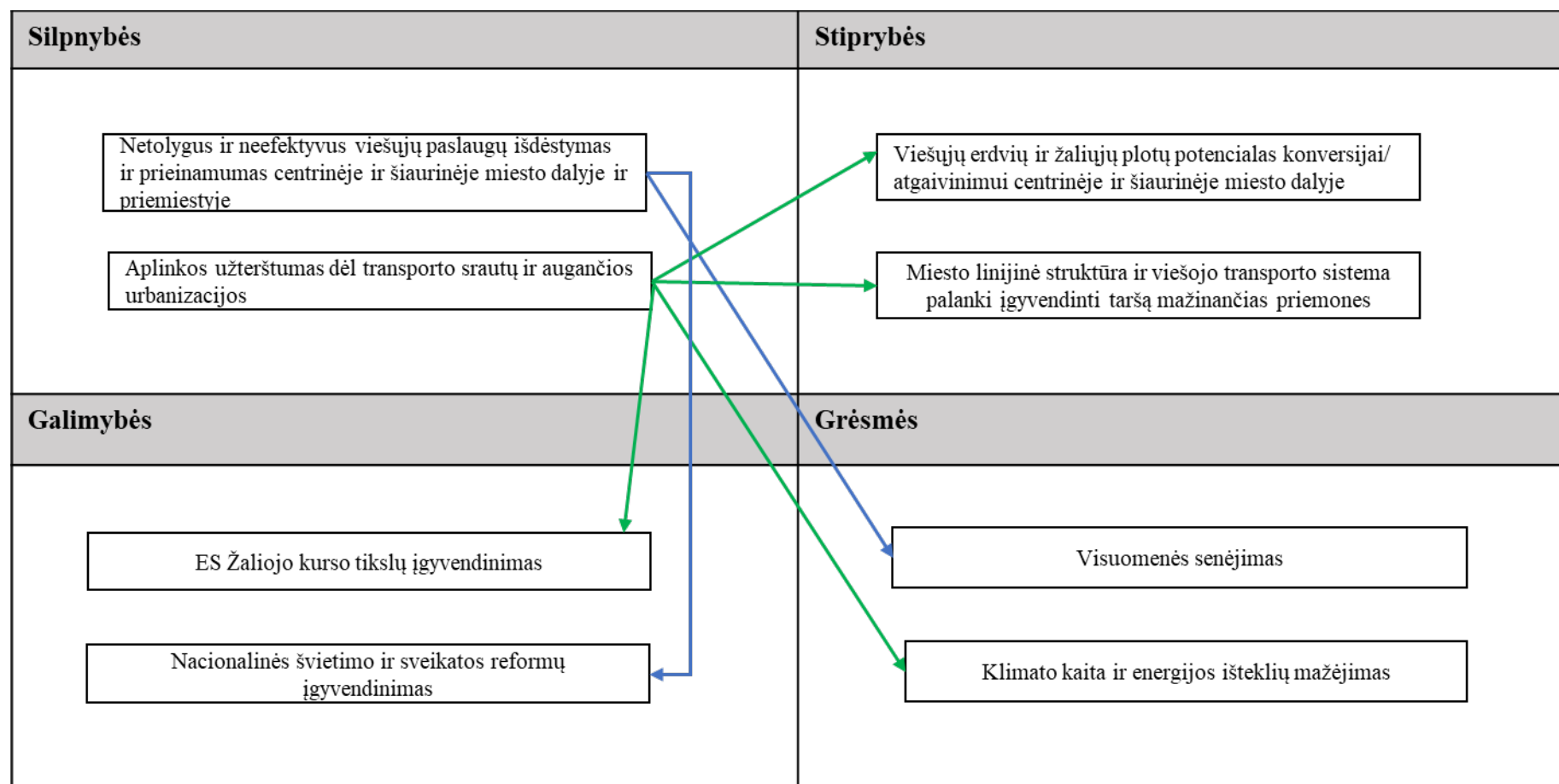
Pasaulyje auga vandens, maisto, energijos išteklių paklausa. Gamtos išteklių mažėja, todėl kyla brangimo tendencija. Tiek naftos, tiek dujų kainos nuo pat XX a. vidurio turi augimo tendenciją (vertinant ilgesniais – 10–20 metų laikotarpiais), todėl neskiriant pakankamai dėmesio naudojamų energijos išteklių diversifikavimui ir energijos taupymui trumpalaikio energijos išteklių kainų mažėjimo laikotarpiais, ateityje neišvengiamai bus susidurta su energijos išteklių brangimo problema. Tokia situacija reikalauja investicijų į energijos taupymo priemones ir atsinaujinančius energijos išteklius ir politinio investicijų palaikymo.

- **Visuomenės senėjimas**

¹¹ <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/global-and-european-temperatures?activeAccordion=546a7c35-9188-4d23-94ee-005d97c26f2b>

Visuomenės senėjimas – vienas iš ryškiausių amžiaus demografinių pokyčių, skirtingai palietęs ne tik Lietuvą, bet ir daugelį Europos šalių. Gyventojų senėjimas kuria naują ekonominį ir socialinį kontekstą. Mažėjantis darbingo amžiaus ir augantis senyvo amžiaus žmonių skaičius didina socialinių, sveikatos apsaugos paslaugų poreikį, verčia mąstyti, kaip sudaryti sąlygas vyresnio amžiaus žmonėms likti ilgiau darbingais ir aktyviais bendruomenės nariais.

Teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizė
1 Problema: *Nesubalansuota Klaipėdos miesto ir priemiesčio teritorijų plėtra*



Siekiant efektyvaus ir tolygaus viešųjų paslaugų išdėstymo, kokybės, siekiama mažinti vietų trūkumą ikimokyklinėse įstaigose bei didinti sveikatos

paslaugų prieinamumą Klaipėdos mieste ir priemiestyje. Taip bus galima užtikrinti švietimo reformos nuostatos dėl visuotinio ikimokyklinio ugdymo įgyvendinimą. Įgyvendinant Klaipėdos miesto sveikatos centro įkūrimo idėją, atsižvelgiant į visuomenės senėjimo grėsmę, dėl to augantį sveikatos priežiūros paslaugų poreikį, bus siekiama sukurti šiuolaikinius poreikius atitinkančių sveikatos priežiūros paslaugų pasiūlą Klaipėdos miesto ir priemiesčio gyventojams. Tokiu būdu bus sudarytos sąlygos greičiau ir efektyviau įgyvendinti sveikatos reformą. Šiuolaikinius poreikius atitinkančių paslaugų pasiūla sudarys sąlygas visuomenei ilgesnį laiką išlikti darbingais.

Išnaudojant miesto teritorijos viešųjų erdvių, tinkamų konversijai, potencialą, kuriant (atnaujinant) žaliąsias erdves, bus siekiama prisidėti prie efektyvesnio klimato kaitos poveikio mažinimo, aplinkos užterštumo dėl augančios urbanizacijos stabdymo ir augančių energijos resursų grėsmės mažinimo. Pasinaudojant Lietuvoje ir Europos Sąjungoje įgyvendinamomis Žaliojo kurso iniciatyvomis, bus kuriamos įvairių amžiaus grupių gyventojų poreikius atitinkančios miesto viešosios (ypač žaliosios) erdvės.

Atsižvelgiant į tai, kad miestas turi kompaktišką linijinę struktūrą, efektyviai veikiančią viešojo transporto sistemą, planuojama mažinti aplinkos užterštumą dėl transporto srautų: vykdyti subalansuotą judumo sistemų plėtrą, apimančią bemotorį transportą, eismo saugumą, eismo organizavimo valdymą ir žmonių, turinčių specialiųjų poreikių, įtrauktį. Mažinant aplinkos užterštumą dėl transporto srautų, bus prisidedama prie Žaliojo kurso tikslų įgyvendinimo, energijos išteklių poreikio mažinimo.

III SKYRIUS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI IR JŲ VERTINIMO RODIKLIAI

Tikslas (-ai)	Tikslo poveikio rodiklis (-iai)	Tikslo poveikio rodiklio (-ių) reikšmės			Uždaviniai	Uždavinių rezultato rodikliai	Uždavinių rezultato rodiklių reikšmės		
		Pradinė	Tarpinė	Siekiamą			Pradinė	Tarpinė	Siekiamą
1	2	3	4	5	6	7	7	8	8
1. Sudaryti sąlygas subalansuotai Klaipėdos miesto ir priemiesčio teritorijų plėtrai	Gyventojų užimtumo lygis (15–64 metų). Procento vidutiniai skirtumai tarp regiono savivaldybių		6,1	5,0	1.1. Užtikrinti viešųjų paslaugų tolygų ir efektyvų išdėstymą ir prieinamumą Klaipėdos miesto ir priemiesčio gyventojams	Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius	0 (2021 m.)	0 (2025 m.)	423 990 (2029 m.)

	(standartinis nuokrypis)				1.2. Mažinti aplinkos taršą ir kurti tvarią aplinką, panaudojant viešųjų erdvių potencialą	Rekultivuota žemė, naudojama žaliesiems plotams, socialiniams būstams, ekonominei arba kitai paskirčiai, ha	0 (2021 m.)	0 (2025 m.)	6,35 (2029 m.)
					Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei, rekreacinei ar turizmo paskirčiai, ha	0 (2021 m.)	0 (2025 m.)	3,89 (2029 m.)	
					Socialiai pažeidžiamų, socialinę riziką (atskirtį) patiriančių asmenų, gavusių paslaugas naujoje ar modernizuotoje infrastruktūroje skaičius per metus	0 (2021 m.)	0 (2025 m.)	200 (2029 m.)	
					Numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tonos CO ₂ per metus				

IV SKYRIUS INTEGRUOTO POŽIŪRIO APRAŠYMAS

Integruoto požiūrio, kurio laikomasi rengiant ir įgyvendinant Strategiją, aprašymas		
Strategijos atitiktis integruotą požiūrį užtikrinantiems principams	Veiksmams prisidedama prie efektyvesnio dviejų ar daugiau Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytų savivaldybių funkcijų vykdymo	Strategijoje numatytos priemonės prisidės prie efektyvesnio šių Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytų savivaldybių funkcijų vykdymo: <ul style="list-style-type: none"> • ikimokyklinio ugdymo organizavimas (6 str. 8 p.), • pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (6 str. 17 p.), • aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga (6 str. 28 p.).
	Veiksmams siekiama teigiamo esamos būklės	Strategija įgyvendinama Klaipėdos miesto ir rajono savivaldybėse, siekiant

	pokyčio daugiau nei vienoje savivaldybėje	<p>užtikrinti subalansuotą miesto ir intensyviausiai apgyvendintų priemiesčio teritorijų vystymąsi.</p> <p>Mieste ir priemiestyje padidintas ikimokyklinių paslaugų prieinamumas sudarys sąlygas įgyvendinti švietimo reformą bei mažinti transporto srautus.</p> <p>Įgyvendintos darnaus judumo priemonės mieste sudarys sąlygas miesto ir priemiesčio gyventojams judėti mieste mažiau teršiant aplinką.</p> <p>Sukurtos pirminės sveikatos priežiūros paslaugos bus efektyvesnės ir labiau prieinamos gyventojams.</p>
	Veiksmai įgyvendinami taikant integruotų teritorinių investicijų metodą.	<p>Strategijos įgyvendinimas prisidės prie šių 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos uždavinių įgyvendinimo:</p> <p>5.1. uždavinys. Skatinti integruotą ir įtraukią socialinę, ekonominę ir aplinkosaugos plėtrą, puoselėti kultūrą, gamtos paveldą, darnų turizmą ir saugumą miestų teritorijose. Strategijos priemonės skirtos gyvenimo kokybės gerinimui (oro užterštumo ir kitos taršos mažinimui, atsparumo klimato kaitai didinimui, žiedinės ekonomikos skatinimui, viešųjų erdvių patrauklumo ir prieinamumo didinimui, saugumo, sveikatinimo poreikių geresniam tenkinimui, paslaugų masto ir prieinamumo didinimui).</p> <p>8.1. uždavinys. Tvarus judumas mieste. Strategijos priemonės skirtos Klaipėdos miesto darnaus judumo plane numatytoms priemonėms, prisidedančioms prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo, įgyvendinti, pasitelkiant Programos 8 specialaus prioriteto investicijas.</p> <p>4.9. uždavinys. Skatinti marginalizuotų bendruomenių, mažas pajamas gaunančių mažų ūkių ir nepalankioje padėtyje esančių grupių, įskaitant specialiųjų poreikių turinčius asmenis, socialinę ir ekonominę įtrauktį vykdant integruotus veiksmus, be to, teikti aprūpinimą būstu ir socialines paslaugas (ERPF). Strategijos priemonė skirta sudaryti sąlygas leisti laisvalaikį socialiai pažeidžiamam, socialinę riziką (atskirtį) patiriančiam jaunimui.</p>

V SKYRIUS
PARTNERIŲ DALYVAVIMAS RENGIANČIŲ IR ĮGYVENDINANČIŲ STRATEGIJĄ



Partnerių dalyvavimo rengiant ir įgyvendinant Strategiją aprašymas		
Etapas	Įtraukimo priemonės	Dalyviai
Strategijos rengimas	Strategijos viešinimas sudarant sąlygas teikti pastabas ir pasiūlymus savivaldybės interneto svetainėje www.klaipeda.lt , https://klaipedos-r.lt/ . 2023 m. gruodis.	Klaipėdos miesto ir rajono gyventojai, nevyriausybinių organizacijų, socialiniai ir ekonominiai partneriai.
	Straipsnis žiniasklaidoje, pranešimas radijo stotyje. 2023 m. gruodis.	Klaipėdos miesto ir rajono gyventojai, nevyriausybinių organizacijų, socialiniai ir ekonominiai partneriai.
Strategijos įgyvendinimas	Parengtų techninių projektų viešinimas, siekiant informuoti visuomenę apie projektinius sprendinius ir sudarant sąlygas teikti pasiūlymus.	Klaipėdos miesto ar rajono gyventojai, nevyriausybinių organizacijų, socialiniai ir ekonominiai partneriai.
	Strategijos ir įgyvendinimo rezultatų viešinimas Klaipėdos miesto ir rajono savivaldybės interneto svetainėse www.klaipeda.lt , https://klaipedos-r.lt/ .	Klaipėdos miesto ar rajono gyventojai, nevyriausybinių organizacijų, socialiniai ir ekonominiai partneriai.

PRIDEDAMA. Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategijos įgyvendinimo veiksmų 2023–2029 metų planas.

TVARIOS KLAIPĖDOS Miesto plėtros 2023–2029 metų strategijos įgyvendinimo veiksmų planas

Eil. Nr.	Planuojamo veiksmo pavadinimas	Planuojamo veiksmo aprašymas	Veiksmo pobūdis (investicinis (I) arba neinvesticinis (NI))	Institucijos (įstaigos) (veiksmo vykdytojo) pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais ir ketvirčiais)		Veiksmo finansavimo poreikis, eurai				Vertinimo rodikliai			Prisidėjimas prie kitų teritorinių strategijų įgyvendinimo
					pradžia	pabaiga	Bendras lėšų poreikis, eurai	Iš jų:			Rodiklis	Pradinė reikšmė	Reikšmė pabaigoje	
								ES fondų lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto bendrojo finansavimo lėšos	Savivaldybės (-ių) biudžeto (-ų) lėšos				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Strategijos tikslas – sudaryti sąlygas subalansuotai Klaipėdos miesto ir priemiesčio teritorijų plėtrai														
1.1. Strategijos uždavinys. Užtikrinti viešųjų paslaugų tolygų ir efektyvų išdėstymą ir prieinamumą Klaipėdos miesto ir priemiesčio gyventojams														
1.1.1.	Sveikatos centro teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Siekiant padidinti pirminės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, planuojama racionaliai efektyvesniam naudojimui pritaikyti poliklinikos patalpas (Taikos pr. 76, Klaipėda).	I	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (toliau – KMSA)	2026 m. I ketv.	2028 m. IV ketv.	12,481,952	10,609,659		1,872,293	Integruoti teritorinio vystymo projektai (P)	0	1	
											Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius (R)	0	350,000	
1.1.2.	Ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas, modernizuojant Klaipėdos lopšelio-darželio „Traukinukas“ „Boružėlės“ skyriaus pastatą	Klaipėdos lopšelio-darželio „Traukinukas“ „Boružėlės“ skyriaus (Danės g. 29, Klaipėda) modernizavimas, papildomai įrengiant 80 ugdymo vietų.	I	KMSA	2025 m. IV ketv.	2028 m. IV ketv.	6,072,696	5,161,791		910,905	Integruoti teritorinio vystymo projektai (P)	0	1	
											Naujų ar rekonstruotų pastatų, kurių pirminės energijos paklausa yra bent 20 % mažesnė nei reikalauja energijos beveik nevirtojantis pastatas, plotas, kv. m (P)	0	1,068	
											Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius (R)	0	41,800	
1.1.3.	Viešosios infrastruktūros plėtra, siekiant sumažinti ikimokyklinio ugdymo ir viešųjų paslaugų trūkumą Sendvario seniūnijoje	Naujo darželio projektavimas ir statyba Juodžemių g. 29, Mazūriškių k., Sendvario sen., Klaipėdos r., ir pritaikymas bendruomenės reikmėms. Planuojama pastatyti modernų 8 grupių lopšelių-darželių ir įkurti 150 naujų vietų. Lopšelio-darželio nedarbo valandomis vietos bedruomenei bus suteikta galimybė pagal poreikį naudotis lopšelio-darželio sale. Pėsčiųjų ir dviračių takų, skirtų privažiuoti, prieiti prie naujai rengiamo daugiafunkcio centro, darželio, visuomeninių erdvių, siekiant didinti pėsčiųjų ir dviratinių saugumą, įrengimas. Dviratinių ir pėsčiųjų takų Šilėlių (KL1430, Klipšiai), Jurgaičių (KL1452, Mazūriškiai), Agilos (KL1413, Trušėliai) gatvėmis iki Smeltaitės g., Juodžemių g. (KL8812, Mazūriškiai), įrengimas	I	Klaipėdos rajono savivaldybės administracija	2025 m. I ketv.	2029 m. IV ketv.	8,911,093	7,574,428		1,336,665	Naujų ar rekonstruotų pastatų, kurių pirminės energijos paklausa yra bent 20 % mažesnė nei reikalauja energijos beveik nevirtojantis pastatas, plotas, kv. m (P)	0	1,763	
											Integruoti teritorinio vystymo projektai (P)		1	
											Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius (R)		9,600	
Iš viso 1.1. uždaviniui:							27,465,741	23,345,878		4,119,863				
1.2. Strategijos uždavinys. Mažinti aplinkos taršą ir kurti tvarią aplinką, panaudojant viešųjų erdvių potencialą														
1.2.1.	Danės teritorijos prieigų atgaivinimas Šiauriniame rage	Šiaurinio rago skvero teritorijos tarp Naujosios Uosto g. ir Kuršių marių atgaivinimas, pritaikymas gyventojų laisvalaikiui. Teritorijoje naikinama esama gatvė, įrengiama erdvė miesto viešiesiems renginiams, tvarkomos dangos, įrengiami, tvarkomi esami pėsčiųjų ir dviračių takai, želdynai, mažoji architektūra, apšvietimas.	I	KMSA	2025 m. III ketv.	2029 m. III ketv.	7,000,000	5,950,000		1,050,000	Integruoti teritorinio vystymo projektai (P)	0	1	
											Atviros erdvės, sukurtos arba atkurtos miestų teritorijose kv. m (P)	0	23,550	
											Rekultivuota žemė, naudojama žaliesiems plotams, socialiniams būstams, ekonominei arba kitai paskirčiai, ha (R)	0	0,25	
1.2.2.	Urbanizuotos teritorijos humanizavimas, įrengiant parką, palei Šilutės plentą	Urbanizuotos Klaipėdos miesto teritorijos, esančios Šilutės pl., humanizavimas, įrengiant laisvalaikio leidimo erdvę gyventojams. Planuojama sutvarkyti želdyną, įrengti takus pėstiesiems ir dviratiniams, mažosios kraštovaizdžio architektūros statinius, suoliukus, paspirtukų ir dviračių stovus, šiukšlinėdėžes, vandens fontanėlius, informacinius standus, pastatyti sporto aikštelių ir žaidimų įrenginius, apšvietimą ir pan.	I	KMSA	2025 m. I ketv.	2028 m. IV ketv.	2,888,235	2,455,000		433,235	Integruoti teritorinio vystymo projektai (P)	0	1	
											Atviros erdvės, sukurtos arba atkurtos miestų teritorijose kv. m (P)	0	61,109	
											Rekultivuota žemė, naudojama žaliesiems plotams, socialiniams būstams, ekonominei arba kitai paskirčiai, ha (R)	0	6,1	
1.2.3.	Turgaus aikštės su prieigomis atgaivinimas	Atgaivinama vieša erdvė – Senojo turgaus aikštė centrinėje miesto dalyje. Pakeičiama aikštės danga, įrengiami, atnaujinami pėsčiųjų ir dviračių takai, apšvietimas, įrengiami mažosios architektūros elementai, želdynai.	I	KMSA	2025 m. I ketv.	2029 m. III ketv.	3,315,509	2,818,183		497,326	Integruoti teritorinio vystymo projektai (P)	0	1	
											Atviros erdvės, sukurtos arba atkurtos miestų teritorijose kv. m (P)	0	4,932.50	

											Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei, rekreacinei ar turizmo paskirčiai, ha (R)	0	0.24	
1.2.4	Vasaros koncertų estrados ir prieigų pritaikymas daugiatiškiam naudojimui	Teritorija prie Vasaros koncertų estrados pritaikoma daugiatiškiam naudojimui (neformaliajam švietimui, visuomenės sveikatinimo funkcijoms), įrengiant aktyvaus laisvalaikio, pramogų, rekreacijos zonas. Taip pat numatoma atnaujinti pėsčiųjų takus, mažąją architektūrą, įrengti riedučių, riedlentinių sporto aikštelę, atitinkančią tarptautinius standartus. Po Vasaros estrados koncertine dalimi uždaroje erdvėje planuojama įrengti Atviras jaunimo erdves. Jų įrengimas būtų finansuojamas iš regionui skirtų socialinei sričiai lėšų.	I	KMSA	2025 m. I ketv.	2029 m. III ketv.	2,500,000	2,125,000		375,000	Integruoti teritorinio vystymo projektai (P)	0	1	
											Atviros erdvės, sukurtos arba atkurtos miestų teritorijose kv. m (P)	0	3.65	
											Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei, rekreacinei ar turizmo paskirčiai, ha (R)	0	36.5	
							850,000	722,500		127,500	Paslaugų socialiai pažeidžiamiems, socialinę riziką (atskirtį) patiriantiems asmenims vietų skaičius naujoje ar modernizuotoje infrastruktūroje (P)	0	20	
											Socialiai pažeidžiamų, socialinę riziką (atskirtį) patiriančių asmenų, gavusių paslaugas naujoje ar modernizuotoje infrastruktūroje skaičius per metus (R)	0	200	
1.2.5.	Darnaus judumo priemonių įgyvendinimas (Taikos pr. ir Šilutės pl.)	Kompleksiškas Taikos pr.–Tiltų g.–H. Manto g.–Liepojos g. ruožo ir Šilutės pl. ruožo nuo Baltijos pr. iki Smiltelės g. sutvarkymas, įskaitant šviesoforų valdymą, dviračių ir pėsčiųjų takus, šaligatvių dangas, nuovažas, apšvietimą.	I	KMSA	2025 m. III ketv.	2029 m. III ketv.	25,695,292	17,152,172		8,543,120	Įgyvendintos darnaus judumo priemonės, skaičius	0	2	
											Numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tonos CO ₂ per metus (R)			
Iš viso 1.2. uždaviniui:							42,249,037	31,222,855		11,026,182				
Iš viso programai:							69,714,778	54,568,733		15,146,045				
Iš viso programai 5.1 uždaviniui:							43,169,486	36,694,061		6,475,425				
Iš jų Klaipėdos miestui:							34,258,392	29,119,633		5,138,759				
Iš jų Klaipėdos rajonui:							8,911,093	7,574,428		1,336,665				

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos
2023 m. gruodžio 5 d. sprendimu Nr. T1-368

**SUSITARIMAS
DĖL TVARIOS KLAIPĖDOS MIESTO PLĖTROS 2023–2029 METŲ STRATEGIJOS
ĮGYVENDINIMO**

Nr.
Klaipėda

Klaipėdos miesto savivaldybė, atstovaujama savivaldybės mero Arvydo Vaitkaus, ir **Klaipėdos rajono savivaldybė**, atstovaujama savivaldybės mero Broniaus Markausko (toliau kartu vadinamos partneriais), atsižvelgdamos į Tvarios Klaipėdos miesto plėtros 2023–2029 metų strategiją (toliau vadinama Strategija), patvirtintą Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2023 m. _____ sprendimu Nr. T2-___ ir Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. _____ sprendimu Nr. ____, kuri yra neatskiriamas šio susitarimo priedas (toliau – Strategija), sudarė šį susitarimą (toliau – Susitarimas) ir susitarė:

1. Bendrai naudojamos savo turta, kooperuodamos darba, žinias ir organizacinius išteklius, veikti bendrai tam, kad būtų įgyvendinti Strategijoje nustatyti uždaviniai.

2. Partneriai užtikrina bendrąjį finansavimą, reikalingą prisidėjimui prie Strategijos veiksmų įgyvendinimo ne mažiau kaip 15 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų, taip pat finansuoti išlaidų dalį, kurių nepadengia skiriamo finansavimo lėšos, ir veiksams įgyvendinti būtinas, bet netinkamas finansuoti išlaidas.

3. Paskirti Klaipėdos miesto savivaldybės administraciją atsakingą už Strategijos įgyvendinimo stebėsenos grupės sudarymą, pirmininko paskyrimą ir jos darbo organizavimą, esminių Strategijos ar Susitarimo (kai Susitarimas turi būti keičiamas dėl Strategijos keitimo) keitimų teikimą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai.

4. Strategijos įgyvendinimo stebėsenos grupei pavesti Strategijos įgyvendinimo koordinavimą ir stebėsenos vykdymą, Strategijos pakeitimų inicijavimą ir svarstymą, informacijos suinteresuotoms institucijoms teikimą. Ši grupė sudaroma iš dviejų Klaipėdos rajono savivaldybės ir keturių Klaipėdos miesto savivaldybės deleguotų atstovų. Priimant sprendimus, lemiamas balsas yra grupės pirmininko.

5. Vykdam stebėseną, renkama ir vertinama informacija apie:

5.1. Strategijoje nustatytų rodiklių pasiekimą;

5.2. integruoto požiūrio užtikrinimą;

5.3. partnerių įtraukimą į Strategijos įgyvendinimą ir keitimą;

5.4. veiksmų įgyvendinimo pažangą (apie investiciniams veiksams įgyvendinti skirtų projektų sutarčių sudarymą, įgyvendinimo eigą, finansavimo šaltinių panaudojimą ir kt.).

6. Tuo atveju, kai reikalingi esminiai Strategijos pakeitimai (pvz., keičiama dėl vienos iš partnerių bendro strategijos ES lėšų limito viršijimo, atsisakoma veiksmų, vienas veiksmas keičiamas kitu) būtinas abiejų partnerių savivaldybių tarybų pritarimas.

7. Susitarimas gali būti keičiamas bendru partnerių susitarimu, pasirašant susitarimo pakeitimus.

8. Šis Susitarimas sudaromas dviem egzemplioriais – po vieną kiekvienam partneriui, kurie turi vienodą teisinę galią.

Klaipėdos miesto savivaldybės

meras

Klaipėdos rajono savivaldybės

meras

Arvydas Vaitkus

Bronius Markauskas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
PRIE SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO PROJEKTO
DĖL TVARIOS KLAIPĖDOS MIESTO PLĖTROS 2023–2029 METŲ STRATEGIJOS
PATVIRTINIMO

1. Parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Sprendimo tikslas - patvirtinti Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategiją ir įgalinti Savivaldybės merą pasirašyti Susitarimą dėl Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategijos įgyvendinimo.

2022 m. birželio 29 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. V-713 patvirtinta Regionų plėtros programa, kurioje numatyta Klaipėdos miesto ir priemiesčio tvariai plėtrai skirti ne mažiau kaip 36 730,55 tūkst. Eur pažangos (ES) lėšų iš 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos. Šioms lėšoms gauti, bendradarbiaujant su Klaipėdos rajono savivaldybe, būtina parengti Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategiją, kuri turi būti tvirtinama Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono tarybų sprendimais.

Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategija bus įgyvendinama miesto ir su juo besiribojančioje Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijoje. Priemiesčio gyvenamosios vietovės parinktos, atsižvelgiant į teritorijos vientisumo kriterijų: gyvenamosios vietovės ribojasi su miestu, joms būdingas didelis gyventojų ir užstatymo tankumas ir augimo tendencijos. Bendras numatomas miesto ir priemiesčio teritorijos plotas sudaro 141,61 kv. m, iš kurių 98 kv. m - Klaipėdos miestas, 43,61 kv. m -priemiesčio teritorija.

2. Projekte aptartų klausimų teisinis reglamentavimas.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. 1V-30 „Dėl Tvarios miesto plėtros strategijų ir funkcinų zonų strategijų rengimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Tvarios miesto plėtros strategijų ir funkcinų zonų strategijų rengimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo 30 punkte numatyta:

„...30. Gavus Vidaus reikalų ministerijos išvadą, kad tvarios miesto plėtros strategija atitinka ESFIP 5.1 uždavinio ir Aprašo nuostatas, ji tvirtinama savivaldybės tarybos sprendimu. Tuo atveju, kai tvarios miesto plėtros strategiją planuoja įgyvendinti kelios savivaldybės, visų šių savivaldybių tarybos tvirtina šią strategiją ir įgalioja atitinkamų savivaldybių merus pasirašyti Susitarimą.“

3. Siūlomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir laukiami rezultatai.

Siekiant miestui kylančių iššūkių mažinimo dėl chaotiškos priemiesčių plėtros, 2021-2027 m. Europos Sąjungos investicijų programoje (toliau- Programa) numatytas 5.1 uždavinys, skatinantis tvarią miestų plėtrą. Įgyvendinant šį uždavinį finansuojamos (iki 85 proc.) tokios veiklos kaip urbanizuotų teritorijų pritaikymas daugiataksliam naudojimui, jų atgaivinimas ir konversija, viešųjų paslaugų infrastruktūros racionalus panaudojimas ir trūkstamos ikimokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo, pirminės sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūros plėtra ar modernizavimas viešųjų paslaugų prieinamumo ir tvarios aplinkos užtikrinimas miestuose..

5.1 uždavinio tikslams įgyvendinti rengiamos Tvarios miesto plėtros strategijos, kurioms taikomas integruotų investicijų metodas, kai prisidedama prie 5 Programos prioriteto „Piliečiams artimesnė aplinka“ ir dar bent vieno kito Programos prioriteto. Klaipėdos miesto savivaldybė, įgyvendindama Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategiją prisidės prie 8 specialaus Programos prioriteto uždavinio „Skatinti darnų įvairiarūšį judumą miestuose“.

Įgyvendinant šias strategijas investuojama į tvarią regionų centrų plėtrą apimant ir priemiesčius Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategija bus įgyvendinama kartu su Klaipėdos rajono savivaldybe. Strategijos įgyvendinimui parengtas Susitarimo tarp savivaldybių projektas, kuriame įvardinti kiekvienos savivaldybės įsipareigojimai.

Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategijoje pagal 5.1 uždavinį planuojama įgyvendinti šiuos Klaipėdos miesto projektus:

- Danės teritorijos prieigų atgaivinimas Šiauriniame rage.
- Turgaus aikštės su prieigomis atgaivinimas.
- Urbanizuotos teritorijos humanizavimas, įrengiant parką, palei Šilutės plentą.
- Ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas, modernizuojant Klaipėdos lopšelio darželio „Traukinukas“ filialo „Boružėlė“ pastatą.
- Sveikatos centro teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas.
- Vasaros koncertų estrados ir prieigų pritaikymas daugiataksiui naudojimui.

Pagal 8 specialaus Programos prioriteto uždavinį „Skatinti darnų įvairiarūši judumą miestuose“ planuojama įgyvendinti šiuos projektus:

- Darnaus judumo priemonių įgyvendinimas Taikos pr.
- Darnaus judumo priemonių įgyvendinimas Šilutės pl.

Detali informacija apie projektų vertes, šaltinius, įgyvendinimo laikotarpį, siekiamus rodiklius pateikta Klaipėdos miesto tvarios miesto plėtros strategijos įgyvendinimo veiksmų plane.

4. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Sudarytos sąlygos įgyvendinti Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategiją, gauti ES fondų lėšas miesto plėtros projektų įgyvendinimui.

Neigiamas poveikis nenumatomas.

5. Projektui įgyvendinti reikalingas kitų teisės aktų keitimas, naujų teisės aktų priėmimas.

Klaipėdos miesto ir rajono savivaldybių taryboms priėmus sprendimus dėl Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategijos patvirtinimo, bus teikiamas pasiūlymas Klaipėdos regiono tarybai dėl Klaipėdos miesto savivaldybės projektų įtraukimo į regiono plėtros planą.

6. Biudžeto lėšų poreikis projektui įgyvendinti, lėšų sutaupymo galimybės įgyvendinant projektą, finansavimo šaltiniai.

Bendras Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategijos įgyvendinimo biudžetas iš įvairių finansavimo šaltinių sudaro 69,7 mln. Eurų (iš jų Klaipėdos miesto savivaldybės dalis – 60,81 mln. Eur) iš kurių 54,57 mln. Eur sudaro ES fondų lėšos (Klaipėdos miesto savivaldybės dalis sudaro 47 mln. Eur, Klaipėdos rajono savivaldybei - 7,57 mln. Eur). Prie strategijos įgyvendinimo Klaipėdos miesto savivaldybei reikės prisidėti 13,81 mln. Eur biudžeto lėšomis.

7. Sprendimo projekto rengimo metu atlikti vertinimai ir išvados, konsultavimosi su visuomene metu gauti pasiūlymai ir jų motyvuotas vertinimas.

Tvarios Klaipėdos miesto plėtros strategija viešinta, sudarant sąlygas teikti pastabas ir pasiūlymus el. erdvėje, Klaipėdos miesto savivaldybės internetinėje svetainėje www.klaipeda.lt.

8. Kiti sprendimui priimti reikalingi pagrindimai, skaičiavimai ir paaiškinimai.

Papildomo pagrindimo nėra.

Projektų skyriaus vedėja
(Skyriaus vedėjas)

Elona Jurkevičienė
(Vardas ir pavardė)